

A megtorlások első szerb beismerése

Nikola Kmezić: a legnagyobb bűn a több tízezer vajdasági német és magyar üldöztetése és kiirtása volt

Nikola Kmezić egykori vezető kommunista politikus halála előtt megbánta a vajdasági magyarokkal és a németekkel szemben 1944/45-ben elkövetett gonosztetteket. Erről is beszélt az újvidéki Dnevniknek, amely egy eddig nem közölt interjút jelentetett meg a 90 éves korában, a minap elhunyt Nikola Kmezić volt kommunista vezetővel. Ebben a volt politikus – egyedülként a letűnt rendszer irányítói közül - nyíltan beszélt a titói korszak hibáiról. Az interjúban Kmezić elismeri, hogy nagy hiba volt a kötelező beszolgáltatás bevezetése, valamint a vajdasági gyáripari berendezések leszerelése és más vidékekre szállítása, de szerinte a legnagyobb bűn a több tízezer vajdasági német és magyar üldöztetése és kiirtása volt.

Kimondta, hogy civilizációs zuhanásként és kitörölhetetlen történelmi szégyenfoltként tekint ezekre az eseményekre: "a németek és a magyarok üldöztetését és meggyilkolását bizonyos fokig próbálhatjuk mi magyarítani, de ezeket a lépéseket sosem lehet és nem is fogjuk tudni igazolni. Tudom, hogy az időt már nem lehet visszatekerni, de ezt nem lett volna szabad akkor jóváhagynunk."

Nikola Kmezić (1919-2009) a Jugoszláv Kommunista Párt megbízásából 1946-tól Vajdaság rendőrpáncsnoka volt. Később gazdaságpolitikai irányítóként tevékenykedett. Volt szerbiai és vajdasági mezőgazdasági miniszter, és ő volt az 1974-es alkotmány elfogadása után a vajdasági kormány első elnöke. Két megbízási időszakban, 1974 és 1982 között töltötte be ezt a posztot. Általános vélemény szerint ő volt a törvényhozási és végrehajtási jogkörökkel felruházott tartomány kormányának mindenkor legsikeresebb elnöke. Nevéhez fűződtek a legjelentősebb gazdasági beruházások a Vajdaságban. Ő szorgalmazta a DTD csatornarendszer fejlesztését, és a nevéhez fűződik a vajdasági cukorgyárak és számos élelmiszeripari komplexum kiépítése. 250 gyár és tucatnyi híd épült kormányzásának időszakában, de a nevéhez köthető számos tudományos intézmény talpraállítása. 1988-ban bekövetkezett nyugdíjaztatásáig a JSZSZK képviselőházának a küldöttje, valamint a Köztársaságok és Tartományok Tanácsának az elnöke volt.

Ternovác István